

РЕШЕНИЕ

№.....
гр.Добрич,14.05.2015.....

В ИМЕТО НА НАРОДА

Добричкият административен съд, в публично съдебно заседание на двадесет и първи април, през две хиляди и петнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ДАРИНА ВИТАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: СИЛВИЯ САНДЕВА
МИЛЕНА ГЕОРГИЕВА

при участието на прокурора ВЕСЕЛИН ВИЧЕВ и секретаря МАРИЯ МИХАЛЕВА, изслуша докладваното от съдия Милена Георгиева адм. дело № 581/ 2014 по описа на АС- Добрич.

Производството е по чл.185 и сл. от АПК и е образувано по жалба на "Балчик Уайт Клифс ЕООД, ЕИК 103982526, представявано от Джон Вилем Нордън-управител, чрез адв. дружество "Диан Иванов и съдружници", срещу чл.69а от Наредбата за определянето и администрирането на местните данъци, такси и цени на услуги на територията на община Каварна, приет като нов с решение №495 по протокол № 20/19.12.2008г.,изм. с решение №1 по протокол №47/ 27.01.2011г., изм. с решение № 202 по протокол №17 /18. 12.2012г., изм. с решение № 3 по протокол №29/22.01.2014г. в частта на посочени текстове по алинеи 1, 4,5 и 7. По всеки оспорен текст са изложени подробни съображения за неговата нищожност поради противоречието му със закона, а именно:

В ал.1 е указано,че условие за освобождаване от такса,дължима за отделните услуги по чл.64 от Наредбата,е подаването на декларация.Според жалбоподателя,общинският съвет определя реда за освобождаването на лица неползваващи съответните услуги от заплащането на такси за тях,съгласно чл.8,ал.5 от ЗМДТ,но няма правомощие да определя допълнителни условия за освобождаване от заплащане на такса,тъй като тези условия са описани изчерпателно в ЗМДТ.Недължимостта на таксата за всяка услуга се основава на фактически обстоятелства-неползването на съответната услуга, а не на подаването на декларация.От текста на алинея 1 и по-точно на думите "при условие" се налага изводът,че подаването на декларация представлява условие за освобождаване от съответната такса, който извод противоречи на чл.71,т.1 от ЗМДТ.

За текста по ал.4 "лицата по ал.1 дават изричното си съгласие за извършване на проверки от общинската администрация относно декларираните от тях факти и обстоятелства" се твърди,че нормата създава още едно допълнително условие,само при наличието на което е възможно да

се упражни законовото право на деклариране неползването на престираната от общината услуга.Правата за извършване на проверки от общинските служители произлизат от закона.Съгласно ДОПК органите по приходите имат право да извършват проверки относно фактите и обстоятелствата,без да е необходимо изрично съгласие на проверяваното лице, а съгласно ЗМДТ общинските служители по установяване на местни данъци и такси имат правата и задълженията на органи по приходите.След като тези права са по силата на закона,изискването в наредбата е в противоречие с акт от по-висок ранг.

Текстът на ал.5 "Декларация по ал.1 не могат да подават собственици или ползватели с учредено право на ползване,ако за някои от тях имотът е деклариран като основно жилище",поставя ограничение относно лицата, които имат право да бъдат освободени от заплащане на "ТБО",каквото липсва в ЗМДТ.Фактическото обстоятелство,състоящо се в неползване на жилището и съответно непроизвеждането на битови отпадъци, е законната предпоставка за недължимост на такса.Общинският съвет не е компетентен да ограничава кръга на лицата,които имат право да се възползват от право, предоставено им от закон.

Текстът на ал.7 гласи:"В случаите,когато декларацията не е подадена в срок, или след проверка от органите на общинската администрация се констатира, че услугите визирани в ал.1 се ползват, собственикът, съответно ползвателят на имота заплаща пълния размер на таксата,определен пропорционално върху данъчната оценка по чл.20 и чл.21 от ЗМДТ". Този текст според жалбоподателя определя правните последици от неизпълнението на въведените извън законовата делегация условията за деклариране,неползването на услугата. Неподаването в срок на декларация не може да доведе до лишаване от правото да се декларира неползването на услугата.Неподаването на визираната декларация в срок не изключва правото на лицето да се освободи от заплащането на такса за услуга,която не е ползвана т.е. неспазването на процедурата по Наредбата не представлява правопогасяващо обстоятелство.

Иска се от съда да прогласи нищожността на разпоредбите на чл.69а, ал.1,4,5 и 7 от Наредбата за определянето и администрирането на местните данъци, такси и цени на услуги на територията на община Каварна.

Алтернативно се иска, отмяна на оспорените текстове или на части от тях като, съдът задължи общинския съвет-Каварна да приеме разпоредби, съответстващи на материалния и процесуалния закон.

В съдебно заседание и в представена писмена защита, жалбата се поддържа от адв. Диян Иванов,като се претендира присъждане на разноски, съобразно представения списък на разноските по делото.

Ответникът-ОбС Каварна,редовно призован,не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Представителят на Окръжна прокуратура – Добрич дава заключение, че жалбата е частично основателна. Основанията за освобождаване от "ТБО" е неползването на съответната услуга, съгласно чл.8,ал.5 от ЗМДТ. С

допълненията и измененията в наредбата не са въведени допълнителни условия и критерии за освобождаване от заплащането на тази такса.

Действително в ал.1 се използват думите “при условие”, но тези думи по същество не въвеждат нови критерии за освобождаване от заплащане на такса “БО”, а по-скоро възпроизвеждат текста от ЗМДТ, като акцентират с допълнителни изразни средства необходимостта от подаване на съответната декларация до края на предходната година. Неползването на съответната услуга задължително се свързва с неползването на имота. Общината не може да има знанието кои имоти се ползват и кои не, поради което тя трябва да бъде уведомена от страна на собственика или ползвателя именно чрез подаване на нарочна декларация, за да не се начислява таксата и да не се търси събирането ѝ за съответния период.

Относно претенцията за незаконосъобразност на ал.4 на чл.69а от Наредбата и по-конкретно на текста за даване на изрично съгласие за извършване на проверки. Представителят на ДОП счита, че този текст не противоречи на акт от по-висока степен, какъвто е ДОПК. Няма пречка правомощието по ДОПК да се преповтори в наредбата на общината и да се уреди именно по този начин като даване на изрично съгласие. Това би ангажирало собственика или ползвателя относно деклариране на факти и обстоятелства за неползването на съответния имот.

По отношение на претенцията за незаконосъобразност на ал.5 на чл.69а от Наредбата прокурорът изразява становище, че същата е основателна. Счита, че се въвежда ограничение за собственика или ползвателя да не заплаща такса при ползване на имот, който е деклариран като основно жилище. Законът не прави такава разлика. Достатъчно е да се декларира, че имотът не се ползва.

По посочените две основания в ал.7 неподаването в срок на декларацията и констатация от страна на административния орган, че имотът се ползва, въпреки подадена декларация за неползване, за които има претенция, че са юридически факти, които не дават възможност да се реализира правото на собственика или ползвателя прокурорът счита, че не може администрацията да знае кой от имотите на нейната територия ще се ползва и кой няма да се ползва, за да не начислява “ТБО” и в този случай е задължение на собственика или ползвателя да уведоми чрез декларация съответния общински орган.

Относно претенцията за нищожност на атакуваните норми прокурорът дава заключение, че същите са приети от съответния орган, при спазена процедура по предлагането, обсъждането и приемането им.

С оглед на горните съображения прокурорът дава заключение жалбата да се уважи само по отношение на разпоредбата на чл.69а, ал.5 от Наредбата за определянето и администрирането на местните данъци, такси и цени на услуги на територията на община Каварна, а в останалата част жалбата да се отхвърли като неоснователна.

Предмет на настоящия съдебен спор е чл.69а, ал.1, 4, 5 и 7 от Наредбата за определянето и администрирането на местните данъци, такси и цени на

услуги на територията на община Каварна, приет като нов с решение №495/ протокол № 20/19.12.2008г.,изм. с решение №1 по протокол №47/ 27.01. 2011г., изм. с решение № 202 по протокол №17 /18.12.2012г., изм. с решение № 3 по прот. №29/22.01.2014г. Право да оспорват подзаконов нормативен акт, каквато е процесната Наредба, според чл.186 от АПК имат гражданите, чийто права, свободи или законни интереси са засегнати или могат да бъдат засегнати от него или за които той поражда задължения. Жалбоподателят е представил доказателство за право на собственост върху недвижим имот на територията на община Каварна, поради което оспорваните разпоредби го засягат или могат да го засегнат или да породят задължения за него. По аргумент от чл.187, ал.1 АПК подзаконовите нормативни актове могат да бъдат оспорени без ограничения във времето, т.е. жалбата не е просрочена. Същата е редовна и допустима, като отговаряща на изискванията на чл.150 и чл.151, приложими съгласно чл.196 от АПК и като подадена от заинтересовано лице.

Съобразявайки се с посочените от жалбоподателя основания, изразените становища на страните и събраните по делото доказателства, както и с оглед на разпоредбата на чл.168 от АПК, определяща обхват на съдебната проверка и приложима във връзка с чл.196 от АПК, Административният съд, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Съгласно чл.8,ал.5 ЗМДТ, Общинският съвет определя с наредбата по чл.9 реда,по който лицата, неползвщи услугата през съответната година или период от нея, се освобождават от заплащане на съответната такса. Съгласно чл.9 общинският съвет приема наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги. Оспорваните разпоредби са приети от ОбС-Каварна и не са нищожни поради липса на компетентност, както се твърди от жалбоподателя. Твърдението за противоречие на разпоредбите със закона е въпрос за законосъобразност на същите и евентуалното наличие на такъв порок не води до нищожност.

Съдът установи, че оспорваните текстове са приети от общинския съвет в съответствие с административнопроизводствените правила, при спазена процедура по предлагането, обсъждането и приемането им, предвид което не са налице основания същите да бъдат отменени на процесуално основание.

По законосъобразността на атакуваните текстове съдът прецени:

Текстът на чл.69а ал. 1 от Наредбата гласи “лицата,които няма да ползват визиранието в чл.64 от Наредбата услуги през съответната година или през определен период от нея, се освобождават от заплащане на съответната такса при условие,че до края на предходната година подадат декларация в общината по местонахождение на имота. Според жалбоподателя от този текст и по-точно от думите “при условие” се налага изводът,че подаването на декларация представлява условие за освобождаване от съответната такса, а това противоречи на чл.71,т.1 ЗМДТ. Съдът счита,че думите “при условие” не въвеждат декларацията като условие за освобождаване от заплащането на такса, а определят реда,процедурата за това освобождаване,каквото са и

правомощията на ОбС по закон. Текстът не противоречи на чл.71,ал.1 от ЗМДТ, а по-скоро го преповтаря,тъй като гласи,че не се събира такса,ако имотът не се ползва през цялата година и е подадена декларация по образец от собственика или ползвателя до края на предходната година в общината по местонахождението на имота.

Текстът на ал.4 въвежда задължение за лицата да дадат изричното си съгласие за извършване на проверки от общинската администрация относно декларираните от тях факти и обстоятелства. Жалбоподателят твърди,че нормата създава едно допълнително условие,само при наличието на което е възможно да се упражни законовото право на деклариране неползването на престираната от общината услуга.Правата за извършване на проверки от общинските служители произлизат от закона.Органите по приходите имат право да извършват проверки относно факти и обстоятелствата, без да е необходимо изрично съгласие на проверяваното лице, а съгласно ЗМДТ общинските служители по установяване на местни данъци и такси имат правата и задълженията на органи по приходите съгласно ДОПК .След като тези права са по силата на закона,изискването е в противоречие с акт от по-висок ранг.Това твърдение е неоснователно. Този текст не противоречи на акт от по-висока степен,какъвто е ДОПК.Няма пречка правомощието по ДОПК да се преповтори в наредбата на общината и да се уреди именно по този начин - даване на изрично съгласие. Това от една страна би ангажирало подателят на декларацията относно декларираните факти за неползването на съответния имот, а от друга страна представлява и една информираност, че тези декларириани факти и обстоятелства подлежат на контрол.В тази връзка е и останалата част на текста,която не се оспорва а именно задължението на лицата при подаване на декларация да декларират,че за неверни данни носят наказателна отговорност.

Текстът на разпоредбата на чл.69а,ал.5 от Наредбата въвежда забрана да се подава декларация по ал.1 от собственици или ползватели с учредено право на ползване, ако за някои от тях имотът е деклариран като основно жилище.Възраженията в тази връзка в жалбата са основателни. Въведената забрана противоречи на чл.71, ал.1 от ЗМДТ, съгласно който не се събира такса,ако имотът не се ползва през цялата година и е подадена декларация от собственика или ползвателя до края на предходната година в общината по местонахождението на имота. Видно е,че законодателят не обвързва неплащането на такса с вида и предназначението на имота, а само и единствено с ползването му. Разпоредбата противоречи на закона и следва да бъде отменена.

Текстът на ал.7 гласи:“В случаите,когато декларацията не е подадена в срок, или след проверка от органите на общинската администрация се констатира, че услугите визирани в ал.1 се ползват, собственикът, съответно ползвателят на имота заплаща пълния размер на таксата,определен пропорционално върху данъчната оценка по чл.20 и чл.21 от ЗМДТ”. Този текст според жалбоподателя определя правните последици от неизпълнението на въведените извън законовата делегация условията за

деклариране, неползването на услугата. Неподаването в срок на декларация не може да доведе до лишаване от правото да се декларира неползването на услугата. Неподаването на визираната декларация в срок не изключва правото на лицето да се освободи от заплащането на такса за услуга, която не е ползвана т.е. неспазването на процедурата по Наредбата не представлява правопогасяващо обстоятелство. Твърдението в последното изречение е правилно и за съда остава неясно защо текстът на разпоредбата се атакува. Същият е съобразен със ЗМДГ, в който е въведено условието за подаване на декларация в определен срок. Нито в закона обаче, нито в наредбата се съдържа разпоредба, която да ограничава правото на лицата да претендират недължимост начислени им задължения за "ТБО" по друг ред, ако не са подали декларация за неползване на имота.

По гореизложените съображения, настоящият съдебен състав преценява възраженията в жалбата относно разпоредбата на чл.69а, ал.5 от Наредбата за основателни. В тази част жалбата следва да се уважи, като разпоредбата се отмени. В останалата част жалбата като неоснователна следва да се отхвърли.

С оглед изхода на делото и направеното от жалбоподателя искане за присъждане на разноските по делото, съдът счита, че същите следва да бъдат определени пропорционално на уважената част от жалбата и да бъдат възложени на ответника. Предвид представения списък на разноските, ответникът следва да заплати на жалбоподателя сумата от 467,50 лева.

Водим от гореизложеното и на основание чл.193, ал.1 от АПК, Административен съд - Добрич

РЕШИ:

ОТМЕНИЯ чл.69а, ал.5 от Наредбата за определянето и администрирането на местните данъци, такси и цени на услуги на територията на община Каварна.

ОТХВЪРЛЯ ОСПОРВАНЕТО в останалата му част.

ОСЪЖДА Общински съвет Каварна да заплати на "Балчик Уайт Клифс" ЕООД, ЕИК 103982526, представявано от Джон Вилем Нордън-управител сумата от 467,50 лева, разноски по делото.

Решението може да се оспори с касационна жалба пред ВАС на РБ България в четиринаесет дневен срок от получаване на съобщението за постановяването му.

Решението да се обнародва по начина, по който е била обнародвана Наредбата, като влиза в сила от деня на обнародването му.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
СЪДДЕЛОВОДИТЕЛ

РЕШЕНИЕ

№ 960

София, 29. 01. 2016 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Седмо отделение, в съдебно заседание на шестнадесети ноември две хиляди и петнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЙОВКА ДРАЖЕВА

ЧЛЕНОВЕ: СОНЯ ЯНКУЛОВА

ПАВЛИНА НАЙДЕНОВА

при секретар
на прокурора
от съдията
по адм. дело № 8071/2015.

Анелия Станкова
Веселин Найденов
СОНЯ ЯНКУЛОВА

и с участието
изслуша докладваното

Производството е по чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационна жалба на „Балчик Уайт Клифс“ ЕООД, седалище и адрес на управление гр. Варна, бул. „Мария Луиза“ №21 срещу Решение №62 от 14.05.2015 г. на Административен съд, гр. Добрич, постановено по административно дело №581/2014 г., в частта, с която е отхвърлена жалбата му срещу чл. 69а, ал. 1, 4 и 7 от Наредбата за определянето и администрирането на местни данъци, такси и цени на услуги на територията на Община Каварна.

Касационният жалбоподател - „Балчик Уайт Клифс“ ЕООД, счита решението в обжалваната част за неправилно, постановено в нарушение на материалния закон и необосновано - отменителни основания по чл. 209, т. 3 АПК. Съдът неправилно приел, че визираното в чл. 69а, ал. 1 от Наредбата за определянето и администрирането на местни данъци, такси и цени на услуги на територията на Община Каварна (Наредбата) не е условие за освобождаване от съответната такса в нарушение на закона. Прави подобен семантичен анализ на израза „при условие“ и обосновава извод за въвеждане не на ред, а на условие. Сочи, че съдържанието на чл. 69а, ал. 4 от Наредбата не само не е необходимо, но и противоречи на закона, тъй като правото да се извършват проверки произтича от закона, а не от изричното волеизявление на проверяваното лице. Съгласието или несъгласието няма да породи никакви правни последици, поради което е необосновано и незаконосъобразно. Счита, че чл. 69а, ал. 7 от Наредбата не е правопогасяващо обстоятелство за правото на лицето да се освободи от заплащане на такса за услуга, която не е ползвана.

Моли съда да отмени обжалваното решение и да постанови друго, с което да отмени чл. 69а, ал. 1, 4 и 7 от Наредбата. Претендира направените по делото разноски. Касаторът се представлява от адв. Диан Иванов, Адвокатска колегия, гр. Варна.

Ответникът по касационната жалба - Общинският съвет Каварна, счита същата за неоснователна. Правилно съдът приел, че думите „при условие“ в чл. 69а, ал. 1 от Наредбата не въвеждат декларацията като условие за освобождаване от заплащането на такса, а определят реда, процедурата за това освобождаване, каквото са и правомощията на общинския съвет по закон. Тази процедура е съобразена с администрирането на таксата за битови отпадъци, която без липсата на такава декларация би довело до определянето й в пълен размер. Правилно съдът приел, че изричното съгласие на задълженото лице по чл. 69а, ал. 4 от Наредбата ангажира съдействието му и гарантира неговата информираност за задълженията му да оказва съдействие на органите и да предоставя информация на органа по приходите по реда и при условията на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Правилно съдът приел, че чл. 69а, ал. 7 от Наредбата не ограничава правото на лицето да претендира недължимост на нечисленините задължения за такса по друг ред, ако не е подало декларация за неползване на имота.

Моли съда да остави в сила обжалваното решение.

Представителят на Върховната административна прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба. За да постанови обжалваното решение съдът обсъдил представените доказателства. Изяснил релевантните факти. За приетото фактически и правно се обосновал. Извода на съда кореспондира с фактите. Решението е правилно и в него липсват пороци, водещи до отмяната му.

Върховният административен съд счита касационната жалба за допустима - подадена е от надлежна страна, в срока по чл. 211 АПК и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

Разгледана по същество касационната жалба е неоснователна.

За да постанови обжалваното решение съдът приел от фактическа страна следното:

1. На 19.12.2008 г., с Решение №20, Общинският съвет Каварна приел нов чл. 69а от Наредбата за определянето и администрирането на местни данъци, такси и цени на услуги на територията на Община Каварна, състоящ се от две алинеи.

2. На 27.01.2011 г., с Решение №1, Общинският съвет приел изменение на чл. 69а, ал. 1 от Наредбата.

3. На 18.12.2012 г., с Решение №202, Общинският съвет приел допълнение на чл. 69а от Наредбата като създал нови алинея 4 до 7.

4. На 22.01.2014 г., с Решение №3, Общинският съвет приел изменение на чл. 69а, ал. 1 от Наредбата.

5. Съдържанието на чл. 69а, ал. 1, 4 и 7 от Наредбата към 29.10.2014 г. било:

а) чл. 69а, ал. 1 - „Лицата, които няма да ползват визиряните в чл. 64 от Наредбата услуги през съответната година или през определен период от нея, се освобождават от заплащане на съответната такса при условие, че до края на предходната година подадат декларация в общината по местонахождението на имота.“

б) чл. 69а, ал. 4 - „Лицата по ал. 1 дават изрично съгласие за извършване на проверки от общинската администрация относно

декларираните от тях факти и обстоятелства и декларират, че за неверени данни носят наказателна отговорност по чл. 313 от НК.“

в) чл. 69а, ал. 7 - „В случаите, когато декларацията не е подадена в срок или след проверка от органите на общинската администрация се констатира, че услугите, визирани в ал. 1, се ползват, собственикът, съответно ползвателят на имота, заплаща пълния размер на таксата, определен пропорционално върху данъчната оценка по чл. 20 и чл. 21 от ЗМДТ.“

6. По делото били представени становища на комисиите на общинския съвет по проекта на приемането, изменението и допълнението на чл. 69а от Наредбата, както и доказателства за спазване на изискванията на чл. 77 и 78 АПК.

Въз основа на така установените факти съдът приел от правна страна, че разпоредбите на чл. 69а от Наредбата са приети от компетентен орган и при спазване на административнопроизводствените правила. По отношение на чл. 69а, ал. 1 съдът приел, че думите „при условие“ не въвеждат декларацията като условие за освобождаване от заплащането на таксата, а определят реда, процедурата за това освобождаване, каквото са правомощията на общинския съвет по закон. Досежно чл. 69а, ал. 4 съдът приел, че не противоречи на акт от по-висока степен, какъвто е Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Няма пречка разпоредба на наредбата да преповтаря, установено в закон правомощие, както и да се уреди чрез даване на съгласие. Това от една страна ангажира подателя на декларацията относно декларираните факти, а от друга представлява информираност, че тези факти подлежат на контрол. По отношение на чл. 69а, ал. 7 съдът приел, че нито в закона, нито в наредбата се съдържа разпоредба, която да ограничава правото на лицата да претендират недължимост на начислените им задължения за такса за битови отпадъци по друг ред, ако не са подали декларация за неползване на имота. Въз основа на това съдът направил извод за законосъобразност на оспорените разпоредби от наредбата и отхвърлил жалбата.

Този извод на съда е правилен.

Касаторът счита обжалваното решение за неправилно поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Доводите, които подържа в подкрепа на твърдяните пороци, са фактически за неправилно тълкуване на оспорените разпоредби - в нарушение на правилата на езиковото тълкуване и на съответните материалноправни разпоредби.

Преди всичко следва да се посочи, че преценката за материална законосъобразност на един подзаконов нормативен акт винаги се извършва спрямо действащите към датата на произнасяне на съда нормативни актове от по-висока степен, а не към датата на приемане на подзаконовия нормативен акт. Проверка спрямо отменени/изменени редакции на по-висши нормативни актове е недопустима, тъй като съгласно чл. 195, ал. 1 АПК отмяната има действие само занапред. С оглед на това съдът правилно извършил преценка за законосъобразността на оспорените разпоредби с оглед на действащите към датата на произнасянето му релевантни законови разпоредби.

Ноторно е, че за да е дължима таксата за битови отпадъци е необходимо услугите по чл. 62 ЗМДТ да са престиирани от общината и ползвани от съответния правен субект. Таксата за услугите не е данък и нейната дължимост не се поражда само и единствено от наличието на установена в закон правна връзка между недвижимия имот и съответния

правен субект - чл. 11 ЗМДТ. Законодателят изискава, освен наличието на правната връзка между недвижимия имот и правния субект по смисъла на чл. 11 ЗМДТ, и фактическо престиране и ползване на услугата. С оглед обаче на различното съдържание на четирите вида услуги по чл. 62 ЗМДТ и на различните цели, които тези услуги преследват, законодателят е въвел изисквания, които определят кога услугите са предоставени и кога услугите се счита, че не са ползвани, поради което не се дължи такса - чл. 71 ЗМДТ.

Услугата сметосъбиране и сметоизвозване се предоставя от общината на конкретния правен субект, за да изпълни той законовото си задължение - чл. 7 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), за третиране на образуваните от неговата лична дейност битови отпадъци. Тъй като е възможно лицето по чл. 64, ал. 1 ЗМДТ да не ползва за съответния отчетен период имота и с оглед на това да не генерира битови отпадъци, законодателят в чл. 8, ал. 5 ЗМДТ, е приел, че общинският съвет с наредбата по чл. 9 ЗМДТ, определя реда, по който лицата, които не ползват услугата през съответната година, установяват този факт.

Целта на тази законодателна възможност е от една страна, общината да е уведомена за това кои задължени лица няма да ползват услугата и с оглед на обема на необходимата услуга да организира дейността по нейното предоставяне, и от друга, да създаде за собственика на имота възможност да докаже неползване на имота и съответно негенериране на отпадъци и неползване на услугата сметосъбиране и сметоизвозване.

Тъй като таксата за битови отпадъци не е данък, т.е. дължимостта ѝ е обвързана с предоставянето и ползването на услугата, то за задълженото лице е важно да докаже, че за съответния период на имота не са генериирани битови отпадъци и услугата не е ползвана. Доказването на фактическото негенериране на битови отпадъци и неползване на услугата сметосъбиране и сметоизвозване би било доказване на отрицателен факт. А отрицателният факт е нещо, което не се е осъществило в релевантния минал времеви период. Тъй като не се е осъществил, не се е случил, отрицателният факт не е оставил материални следи, които да бъдат доказани. С оглед на това и чл. 154, ал. 1 ГПК във вр. с чл. 144 АПК определя като предмет на доказване положителните факти.

Поради тази логика на предмета на доказване законодателят, с разпоредбата на чл. 71, т. 1 ЗМДТ, е създал правна възможност за доказване на релевантния факт на неползване на имота. Подаването от лицето по чл. 64 ЗМДТ на предвидената в чл. 71, т. 1 ЗМДТ декларация създава презумпция за нейното неползване. Доказателствената тежест за доказването на този факт - на подаване на декларация, с оглед на чл. 154, ал. 1 ГПК във вр. с чл. 144 АПК, е на задълженото лице. Липсата на подадена декларация доказва, чрез презумпцията, ползване на услугата.

С оглед на изложеното неоснователни са доводите на касатора досежно семантиката на израза „при условие“ употребен в чл. 69а, ал. 1 от Наредбата и изводите въз основа на тях, че разпоредбата на наредбата, в нарушение на чл. 8, ал. 5 ЗМДТ, установява условие, което не е предвидено в закон. Сравнението на двете разпоредби - на чл. 71, т. 1 ЗМДТ и на чл. 69а, ал. 1 от Наредбата, установява недвусмислено, че условията, при които е приложима хипотезата на чл. 8, ал. 5 ЗМДТ, са установени в закона, а разпоредбата на подзаконовия нормативен акт, както обосновано приел и съдът, само повтаря вече установеното.

Безспорно е, че езиковото тълкуване е важен способ за

установяване на точния смисъл на правните норми, но той се прилага, когато разпоредбата или отделни нейни части са неясни. В случая, разпоредбата на чл. 69а, ал. 1 от Наредбата е ясна, просто защото точно (като съдържание) повтаря законовата норма. Непрецизна е не разпоредбата на чл. 69а, ал. 1 от Наредбата, а разпоредбата на чл. 8, ал. 5 ЗМДТ. Употребеният от законодателят израз „се освобождават“ е непрецизен. В хипотезата на чл. 8, ал. 5 ЗМДТ не става въпрос за освобождаване, защото освобождаване значи дължимост на таксата, но освобождаване от нейното заплащане по една или друга причина. В хипотезата на чл. 8, ал. 5 ЗМДТ става въпрос за установяване на недължимост на таксата поради неползване на услугата. Но тази непрецизност на законовата норма се преодолява чрез логическото тълкуване и в случая е без право значение.

Видно от изложеното, както обосновано приел и съдът, разпоредбата на чл. 69а, ал. 1 от Наредбата не регламентира условия за недължимост на таксата за битови услуги, а преразказва (не повтаря буквално) съдържанието на законовата разпоредба на чл. 71, т. 1 ЗМДТ. Следва да се посочи, че разпоредбата на чл. 69а, ал. 1 от Наредбата действително противоречи на чл. 71, т. 1 ЗМДТ, но не в частта, оспорена от касатора, а в частта, в която предоставя възможност на лицата по чл. 64, ал. 1 ЗМДТ, които няма да ползват имота си не през цялата година, а само през определен период от нея, да подадат декларация за неползване на услугата, нещо, което чл. 71, т. 1 ЗМДТ непозволява. Вярно е, че чл. 8, ал. 5 ЗМДТ визира и тази възможност, но разпоредбата на чл. 8, ал. 5 ЗМДТ е обща спрямо разпоредбата на чл. 71, т. 1 ЗМДТ, поради което и с оглед на правилото *lex speciali derogat legi generali* е неприложима в тази част досежно таксата за битови отпадъци.

Видно от изложеното съдът правилно приел, че чл. 69а, ал. 1 от Наредбата не е в противоречие на по-висши правни норми.

По отношение на разпоредбата на чл. 69а, ал. 4 от Наредбата основателен е довода на касатора, че визираното в нормата съгласие на лицата, които са подали декларация, за извършване на проверки, е правно ирелевантно по отношение на компетентността на органите, натоварени по силата на нормативен акт с извършване на проверки. Но както сочи и съдът целта на тази разпоредба очевидно не е да установи предпоставка за упражняване на контролните правомощия на надлежните органи, а да информира предварително лицата, които подават декларация по чл. 71, т. 1 ЗМДТ за възможността да бъдат извършвани проверки. Видно целта на разпоредбата е информативна и гарантираща информираността на лицата по чл. 64, ал. 1 ЗМДТ за възможните последици от декларирането на неверни обстоятелства и за правомощията на контролните органи. Разбира се, прецизността в изказа на една правна норма, била тя и подзаконова, е важна предпоставка за нейната ефикасност, но за законосъобразността на разпоредбата е важно да не противоречи на по-високи по степен актове и изказът ѝ да бъде ясен и разбираем. В случая тези изисквания са налице.

Що се отнася до разпоредбата на чл. 69а, ал. 7 от Наредбата следва да се посочи, че тя не регламентира нищо, което не е установлено в закона. Тя просто вербализира правните последици, които следват пряко от чл. 71, т. 1 ЗМДТ. Щом лицето по чл. 64, ал. 1 ЗМДТ не е спазило фактическия състав на презумцията по чл. 71, т. 1 ЗМДТ то не може да се ползва и от свързаните с нея правни последици. При това е безспорно, че спрямо него ще е в сила общото правило за ползване на услугата. Съдът приел, че тази разпоредба не

ограничава правата на лицата по чл. 64, ал. 1 ЗМДТ да докажат неползване на услугата по друг ред, когато общината е престирила услугата, но този извод не съответства на чл. 71, т. 1 ЗМДТ. Законодателят е приел, че не е налице друг ред за доказване на неползването на услугите сметоизбиране и сметоизвозване с императивната разпоредба на чл. 71, т. 1. Няма как да се докаже отрицателния факт на неползване на услугата от лицето по чл. 64, ал. 1 ЗМДТ при положение, че общината е доказала нейното престириране.

С оглед на изложеното макар съдът да приел, че разпоредбата на чл. 69а, ал. 7 от Наредбата не ограничава правото на лицата по чл. 64, ал. 1 ЗМДТ да докажат неползване на услугата по друг ред (непосочен от съда), изводът му за законосъобразност на разпоредбата е правилен, тъй като правните последици, обективирани в разпоредбата, са съответни на чл. 71, т. 1 ЗМДТ и всъщност представляват обяснение на установеното в него.

Видно от изложеното доводите на касатора за неправилност на съдебното решение са неоснователни. Съдът правилно приел, че оспорените разпоредби на Наредбата са законосъобразни. С оглед на това решението му е правилно и обосновано. При извършената на основание чл. 218, ал. 2 АПК служебно проверка за валидността и допустимостта на съдебното решение, съдът констатира, че същото е валидно и допустимо, поради което и като правилно следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК Върховният административен съд

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение №62 от 14.05.2015 г. на Административен съд, гр. Добрич, постановено по административно дело №581/2014 г., в частта, с която е отхвърлена жалбата на „Балчик Уайт Клифс“ ЕООД, седалище и адрес на управление гр. Варна, бул. „Мария Луиза“ №21 срещу чл. 69а, ал. 1, 4 и 7 от Наредбата за определянето и администрирането на местни данъци, такси и цени на услуги на територията на Община Каварна.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

С.Я.

